

**LESENCEISTVÁND KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA**

8319 Lesenceistvánd, Kossuth utca 145.

Tel./fax: 87/436-151

e-mail: korjegyzoseg@lesenceistvand.hu

Szám: LIS/162-30/2018.

E L Ő T E R J E S Z T É S

**LESENCEISTVÁND KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETI
ÜLÉSÉRE**

T á r g y: Beszámoló a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény helyi végrehajtásáról

Előadó: Tóth Csaba polgármester

Előkészítő: Dr. Gelencsér Ottó jegyző
Varga Szilvia főelőadó

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv **a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig** – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – **átfogó értékelést készít**. Az értékelést- települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően- meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, ill. gyámhatósági, gyámügyi feladatainak ellátását a Gyvt.-ben és a 149/1997. (IX.10.) Korm. rendeletben előírtak alapján végzi.

Az értékelés tartalmáról a 149/1997. (IX.10.) Korm. rend. 10. számú melléklete rendelkezik.

Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a megyei fenntartó számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4.-5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Lesenceistvánd					
	0-2 évesek	3-5 évesek	6-13 évesek	14-18 évesek	összesen
2017. december 31.	26	27	68	47	168

Lesenceistvánd község lakossága 2017. december 31-én: 961 fő volt.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jegyző hatáskörébe tartozik.

A jogosultság megállapítására a kérelem benyújtását követően kerül sor. Az ismételt megállapításhoz az év folyamán új kérelmet kell benyújtani a megfelelő igazolásokkal együtt. Az ellátással kapcsolatosan az érdeklődőket tájékoztatjuk a lehetőségekről.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételeit a Gyvt. 19. § (2) bekezdése határozza meg, melyek 2017. évben az alábbiak voltak:

A gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének **140 %-át**, azaz a **39.900,- Ft**-ot

- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

- ha a gyermek tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos, vagy

- ha nagykorúvá vált gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanul és 25. életévét még nem töltötte be.

Az egy főre jutó jövedelem a gyermeket gondozó családban a fenti esetek közé nem tartozó esetekben az öregségi nyugdíj legkisebb összegének **130 %-át**, azaz **37.050,- Ft**-ot nem haladta meg, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hússzorosát, vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét.

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

Lesenceistvánd településen 2017. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultság fennállása okán augusztus hónapban 31 gyermek- - 202.000 Ft összegben- ,november hónapban 33 gyermek – 190.000,- Ft összegben- részesült Erzsébet utalvány formájában támogatásban. A természetbeni támogatás alapösszege gyermekenként 6.000 Ft/fő, az emelt összegű támogatás összege 6.500 Ft/fő volt, melyet a központi költségvetés 100 %-ban megtérített.

2017. december 31-én 19 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A 19 gyermek életkor szerinti megoszlása:

Életkor	0 – 2 éves	3 – 5 éves	6 – 13 éves	14 – 17 éves	18 évesnél id.
Fő	6	3	7	2	1

Lesenceistvádon a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása során kérelem nem került elutasításra.

Általános tapasztalat, hogy abban az esetben, ha egy családban két gyermeket nevelnek és mindkét szülő – akárcsak minimálbérért is – dolgozik már nem jogosult erre az ellátásra.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

2013. szeptember 1-től a Gyvt. 67/A.§-a szabályozza a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását Ennek alapján **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről, vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapító, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli
- d) vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

2) Halmozottan hátrányos helyzetű

az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

- a) a nevelésbe vett gyermek,
- b) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

Lesenceistvánd településen a szülők kérése alapján a hátrányos helyzet fennállását 1 család 1 gyermeke esetében, a halmozottan hátrányos helyzet fennállását 1 család 4 gyermeke esetében állapította meg a jegyző a tavalyi évben.

- Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

2015. március 1. naptól hatályos települési és az egyéb szociális ellátásokról szóló 2/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet értelmében települési támogatást kell biztosítani a család segélyezés elvének érvényesítésével, mely pénzbeli és természetbeni ellátás formájában is nyújtható.

A települési támogatás formái:

- lakhatási költségekhez nyújtott települési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- gyermekétkeztetés költségeihez való hozzájárulás
- gyermek születésének támogatása
- gyermek iskolakezdésének támogatása
- ...stb

Természetbeni ellátásként lehetőség van a gyermekintézményi térítési díj átvállalására, tanszervásárlásra.

A családban életvitelszerűen együtt élő személyek életmódját, szociális helyzetét, valamint a rászorultságot egységben kell vizsgálni. A települési támogatás pénzbeli vagy természetbeni formájáról a döntéshozó az összes körülmény figyelembevételével dönt.

Lesenceistvánd település önkormányzatához 2017. évben a **gyermekétkeztetés költségeihez** nyújtott települési támogatásra 3 kérelem érkezett és támogatás került megállapításra.

Lesenceistvánd Község Önkormányzata a helyi rendeletben foglaltak alapján támogatja az általános és középiskolás nappali tagozaton tanulók iskolakezdését az adott tanévre vonatkozóan augusztus 15. és november 15. közötti időszakban beadott kérelmek, illetve a jogosultsági feltételeknek való megfelelés esetén. **Iskolakezdési támogatásban** 2017. évben Lesenceistvádon 11 kérelmező összesen 342.000 forint összegben részesült.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer

A rendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása.

A felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjpályázatra 2017. évben **Lesenceistvándon** 2 db „A”- s pályázat érkezett, melyből egy pályázót papíralapú pályázatának leadása miatt a képviselőtestület kizárt a pályázók közül. Egy 2016. évben beadott „B”-s pályázat felülvizsgálatának eredményeként a támogatás tovább folyósításra került.

- Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Lesence Völgye Közös Fenntartású Általános Iskola tanulói közül a felső tagozatos diákok Lesencetomajon tanulnak, így ők a lesencetomaji óvoda konyhájáról étkeznek.

Az alsó tagozatos gyermekek Lesenceistvándon tanulnak.

A gyermekek (óvodás, menzás, napközis) étkeztetése az uzsai konyháról, az étel kiszállításával történik. A konyhát Vizeli Róbert egyéni vállalkozó üzemelteti.

A Gyt. 151. § (5) bekezdése alapján gyermekétkeztetés esetén

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő

aa) bölcsődés,

ab) óvodás,

ac) 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,

ad) fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, aa)-ac) alpont szerinti életkorú

gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át,

I. az a) pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézmény térítési díj 50%-át,

II. három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át,

III. az ad) alpont alá tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át,

kedvezményként kell biztosítani az {a)-e) pont a továbbiakban együtt: normatív kedvezmény}.

Azon gyermekek szülei, akik jogosultak a kedvezményre kihasználták a lehetőségeket, igénybe vették az étkeztetést.

Az óvodában összesen 39 fő, tehát minden gyermek étkezik. Közülük 34 gyermek lesenceistvándi lakos. Az intézményi étkezés térítési díj teljes összegét fizeti összesen 7 fő, melyek közül 7 gyermek lesenceistvándi lakos. Ingyenes étkezésben részesül 30 fő, melyek közül 25 gyermek lesenceistvándi lakos.

Az általános iskolában tanulók száma összesen 130 fő, alsó tagozatban 63 fő, felső tagozatban 67 fő tanul.

Az általános iskolai alsó tagozatos lesenceistvándi tanulók közül 6 fő ingyenes étkezésben, 8 fő 50%-os étkezésben részesült. Az étkezésért teljes árat fizetett 13 fő lesenceistvándi lakhelyű gyermek.

Az általános iskolai felső tagozatos lesenceistvándi tanulók közül 5 fő ingyenes étkezésben, 5 fő 50%-os étkezésben részesült. Az étkezésért teljes árat fizetett 8 fő lesenceistvándi lakhelyű gyermek.

2017. évben a szociális nyári gyermekétkeztetésben az Önkormányzat részt vett, kettő étkezésben részesülő gyermek volt.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Gyermekjóléti alapellátások

A Gyvt. 38.§-a értelmében az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátások körébe az alábbiak tartoznak:

- gyermekjóléti szolgáltatás (a gyermekjóléti szolgálat útján),
- gyermekek napközbeni ellátása – bölcsőde,
családi napközi,
házi gyermekfelügyelet
óvoda, iskola,
- gyermekek átmeneti gondozása – helyettes szülő,
gyermekek átmeneti otthona
családok átmeneti otthona.

Az előzőekben felsoroltak közül településünkön a gyermekjóléti szolgálat, az óvoda és iskola áll a szülők és a gyermekek rendelkezésére.

A gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését.

Lesenceistvánd településen a gyermekjóléti szolgáltatást társulással létrehozott az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja.

Az intézmény székhelye: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.

Levelezési címe: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.

Telefonszáma: 87/436-774

email címe: postmaster@egyuttegymasert.t-online.hu

Felügyeleti szerve: „Lesencéktől a Balatonig” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Társulás Társulási Tanács.

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti szolgálat önkormányzatok társulásának keretében önállóan működő költségvetési szervként működik. Költségvetése Lesenceistvánd települési Önkormányzat költségvetésébe épül be.

A Szolgálat négy szakfeladatot lát el: a gyermekjóléti szolgáltatást, a családsegítést, a szociális étkeztetést és a házi segítségnyújtást.

Gyermekjóléti szolgáltatás esetén az ellátási terület:

- Balatonederics község közigazgatási területe
- Lesencefalu község közigazgatási területe
- Lesenceistvánd település közigazgatási területe
- Lesencetomaj község közigazgatási területe
- Nemesvita község közigazgatási területe
- Uzsa település közigazgatási területe
- Hegymagas közigazgatási területe
- Szigliget közigazgatási területe
- Zalahaláp község közigazgatási területe.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A Gyermekjóléti Szolgáltatás – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési – oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. Feladatai közé tartozik a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, valamint, hogy az ellátandó településeken minden gyermek és szülő megfelelően tájékozódjon a jogairól és az ellátásokról. Munkájuk során igyekeznek folyamatosan megjelenni a települések közéletében. Fontos, hogy a lakosság ismerje a Szolgálat munkáját, tevékenységét, hogy a problémáikkal tudjanak a megfelelő helyre fordulni.

Nagyon fontos, hogy a családgondozás önkéntes alapon történjen, mert csakis ebben az esetben várható el, hogy a családtagok aktívan részt vegyenek a gondozási terv megvalósításában.

Alapelv, hogy az elvárt pozitív minta megerősítése sokkal inkább fejlesztő hatású, mint a nem elfogadott viselkedés állandó korrigálása, hangsúlyozása.

A segítő szakember célja nem a probléma megoldása, hanem a kliens felkészítése arra, hogy idővel saját maga tudja megoldani gondjait, problémáit.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2017. évi gondozási tevékenysége Lesenceistvánd településen

1. számú táblázat

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Átmeneti nevelt
1.	Összesen	0-2 év	1	2	-
2.		3-5 év	1	2	-
3.		6-13 év	-	4	-
4.		14-17 év	1	3	-
5.	Összesen(01-04. sorok)		3	11	-
6.	Családok száma		3	5	-

A gyermek veszélyeztetettsége: olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Veszélyeztetettségi tényezők:

Lakáskörülmények

- Lakás és környékének rossz állaga, higiénés állapota
- Túlzsúfolt lakás, mennyire biztos a lakóhely
- Élősködők és rágcshálók nagy számú jelenléte

Életmód

- A szülő egészségi állapota (pszichiátriai betegség, tartós betegség, fogyatékoság)
- Szenvedélybetegségek jelenléte (alkohol, drog, játék)
- A felügyelet hiánya bármely családszerkezetnél
- A szülők konfliktusos kapcsolata egymással (válás, agresszió egymással szemben)
- Az alacsony jövedelem helytelen beosztása
- Erkölcstelen életvitel (szexuális magatartás, bűnöző életmód)

Elhanyagolás

- Testi elhanyagolás: éheztetés, gondozási hiányosságok
- Érzelmi elhanyagolás: ingerszegény környezet, szeretethiányos szülő – gyerek kapcsolat, közömbösség
- Értelmi elhanyagolás: nem kíséri figyelemmel a szülő a gyermek iskolai munkáját

Agresszió

- Fizikai agresszió a gyermekkel szemben: szexuális zaklatás, bántalmazás
- Leleki agresszió a gyermekkel szemben: érzelmi zsarolás, kiabálás, veszekedés, túlzott szigor
- Felelőtlen, következetlen szülői magatartás a gyermeknevelésben

A gyermekjóléti szolgálat egész éves munkájának nagyobb részét a veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztetettség csökkentése és megszüntetése teszi ki. A munka azért is nagyon összetett, mivel maga a veszélyeztetettség is komplex fogalom. Több tényező együttesen hozza létre. Szinte nincs olyan eset, ahol kizárólag egy veszélyfaktor adja a veszélyeztetettség alapját. A legfontosabb és legjellemzőbb veszélyfaktorok a mai rendszer tekintetében: anyagi problémák, párkapcsolati problémák, munkanélküliség, idő hiánya és az előző faktorok okozta feszültség következményeként a gyermeknevelési problémák, szülők közötti konfliktusok, érzelmi elhanyagolás, néha

bántalmazás. Ezen faktorok oda-vissza kölcsönhatásban állnak, így gyakran több faktor együttes megléte alakítja ki a veszélyeztetettség tényét.

Az alapellátás, a veszélyeztetettség megelőzésére irányuló gondozási forma, a védelemben vétel hatósági intézkedés, mely a veszélyeztetettség megszüntetésére irányul.

A családgondozó az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető – e az önként igénybe vehető alapellátásokkal vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van szükség

Az alapellátás megszűnésének oka lehet a családgondozás eredményessége, a 18. életév betöltése, valamint más településre történő elköltözés. A megszűnés nem minden esetben tekinthető véglegesnek, vannak családok, akik rövid időn belül visszakérülnek az ellátásba, mivel a pozitív változásokat nehezen tudják hosszabb távon fenntartani, így ismét a szolgálat látókörébe kerülhetnek.

Abban az esetben, ha az alapellátás során a gyermek vagy a család nem tanúsít együttműködő magatartást, a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések közül javaslatot tehet a Járási Gyámhivatalnak a gyermek védelemben vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére.

2017. évben Lesenceistvánd településen 11 védelemben vett gyermek szerepelt a nyilvántartásában.

Védelemben vétel: A gyermekjóléti szolgálat - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - javaslatot tesz a gyermek védelemben vételére, ha előzetesen megkísérelte a gyermek veszélyeztetettségét alapellátás keretében megszüntetni, de az a gyermek és/vagy a szülő együttműködése hiányában nem vezetett eredményre. A védelemben vétel hatósági intézkedés, gyámhivatal rendeli ki a családgondozót a családdal, gyermekkel kapcsolatos feladatok megvalósításához.

A védelemben vétel során a családgondozó gondozási – nevelési tervet készít a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjait kitöltve, a Gyvt. 68.§ (4) bekezdésében meghatározott határidőre a szülő, a gyermek, az érintett személyek és – szükség esetén – szakemberek bevonásával.

A gondozási – nevelési terv tartalmazza a veszélyeztető körülmények megjelölését, a védelemben vételhez szükséges változásokat, ennek elérése érdekében a családgondozó, más szakemberek, szülő és a gyermek feladatait határidők megállapításával. A védelemben vétel során a családgondozó feladata: gondozási-nevelési tervben foglalt feladatok teljesítésének segítése, az érintett családtagok együttműködésének megnyerése a gondozás során, hogy sor kerülhessen a védelemben vétel megszüntetésére.

Gyámhivatal tájékoztatása – felülvizsgálat keretében – a védelemben vétel keretében történő gondozás tapasztalatairól.

Amennyiben a gondozási-nevelési terv megvalósítása szülő és a gyermek nem megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges, a családgondozó írásban jelzi ezt a tényét a gyámhivatalnak, illetve felhívja a gyermek és a szülő figyelmét arra, hogy a védelemben vétel eredménytelensége miatt a gyermekvédelmi gondoskodás más formájára kerülhet sor. (ideiglenes hatályú elhelyezés → szakellátás)

Szakellátásban lévő gyermekek családjainak gondozása az adott településen

2. számú táblázat

Megnevezés	Gondozottak száma
Családok száma	-
Ezen családok szakellátásban lévő gyermekeinek száma	-

Az állam fontos feladatának tekinti a gyermekek családjukba történő visszagondozását, a módszertani intézmény hangsúlyozott ellenőrzési szempontnak tekinti ennek megvalósulását. Sajnos a szakemberek erőfeszítése ellenére a gyermekek családba való visszakerülésére, a szülő együttműködése hiányában nem tud mindig megvalósulni.

A Szolgáltatnak feladata az utógondozás biztosítása is. Az utógondozás – amelyre az átmeneti vagy tartós nevelésbe vétel megszűnése után kerül sor – elősegíti a gyermek családi környezetbe történő visszailleszkedését. 2017. évben utógondozott gyermek nem volt a településen.

Bűnelkövető gyermek- és fiatalkorúval kapcsolatban 1 jelzés érkezett a tárgyévben.

Lesenceistvánd településen 2017. évben válsághelyzetben levő várandós anya gondozása nem volt.

A gyermekjóléti szolgálat elsődleges célja e tekintetben a prevenció, azaz, hogy elkerülje a terhesség kapcsán felmerülő veszélyeztető tényezők megjelenését, mint pl. titkolózás, tagadás, egészségügyi ellátás megkerülése.

Segítő szakemberként fontos, hogy támogassák a várandós anyákat és családjaikat, úgy, hogy ne kelljen eltitkolni terhességüket, esetleg bántani a magzatot, önmagukat. Közösén kell megtalálni azt a megoldást, amely egyaránt szolgálja az anya, a születendő gyermek és a társadalom érdekeit.

A Gyermejjóléti Szolgáltató tevékenység a kezelt (elsődleges) probléma típusa szerint az adott településen

3. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Kezelt problémák száma
1	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	-
2	Gyermekeknevelési	5
3	Gyermekeintézménybe történő beilleszkedési nehézség	-
4	Magatartászavar, teljesítményzavar	-
5	Családi konfliktus	17
6	Szülők vagy a család életvitele	5
7	Szülői elhanyagolás	-
8	Családon belüli bántalmazás	-
9	Fogyatékoság, retardáció	-
10	Szenvedélybetegségek	-
11	Összesen (1-10. sorok)	27

Az előző évekhez képest a statisztikai számadatokat figyelembe véve, az elsődleges probléma a társadalmi szinten jelentkező gyermeknevelési problémák, amiket a családok rossz szociális helyzete (munkanélküliség, elhelyezkedési, megélhetési, lakhatási problémák) és a szülők életvitele okoz. A családok problémái, - amelyeket valamilyen módon kezelni kell - az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem halmozottan fordulnak elő. A mentálisan sérülékeny szülők gyermekei állandó feszültséghelyzetben élnek, ezért elő kell segíteni a stresszel való egészséges megküzdési formák kialakítását. Mindezt a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai családlátogatások, iskolai fogadóórák keretében teszik.

Széleskörű ismereteket igényel a szakmai munka végzése. A tárgyévben a gyermekek magatartásproblémáit, a szülők gyermeknevelési nehézségeit, pszichés problémáit felismerve egyre több gyermeket és szülőt közvetítettek más szolgáltatásban (pl. nevelési tanácsadó, pszichológus, ideggondozó) A gyermekek lelki egészsége érdekében a társszervekkel közös együttműködéssel igyekeznek orvosolni a gyermekeknél, szülőnél felmerülő pszichés problémákat, ezzel együtt megtalálni a beavatkozási pontokat.

A gyermekjóléti és a családsegítői feladatok mára már nehezen határolhatók el egymástól. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a családtámogatási ellátásokat érintő változásokat, információt nyújtani a pénzbeli ellátásokról, munkaerő piaci kapcsolódásokról.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége a tárgyévben az adott településen

4. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma
1	Információnyújtás	250
2	Segítő beszélgetés	250
3	Tanácsadás	250
4	Hivatalos ügyekben való közreműködés	-
5	Családlátogatások száma	250
6	Közvetítés más szolgáltatásba	2
7	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	3
8	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	Átmeneti nevelésbe vétel/ Védelembe vétel
9		
10	Elhelyezési értekezleten való részvétel	-
11	Konfliktuskezelés	6
12	Szakmaközi megbeszélés	6
13	Esetkonferencia	10
14	Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-
15	Adományozás	96
16	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	-
17	Összesen (1-16. sorok)	1127

A fogadóórák időpontjáról, elérhetőségükről folyamatosan információt szolgáltatnak a település lakossága felé az önkormányzat hirdetőtábláján, önkormányzat honlapján, illetve a települések újságjain keresztül.

Fogadóórákra érkező szülőknek és a gyerekeknek az esetek nagy részében felvilágosításra, tájékoztatásra, hivatalos ügyintézésben történő segítségnyújtásra (kérelmek megfogalmazása, hivatalos szervekhez való eljuttatása), illetve gyermeknevelési, életvezetési és életmódbeli tanácsra, segítő beszélgetésekre volt szükségük.

2017. évben családlátogatás 250 alkalommal történt.

Látogatások során a szülőket gyermeknevelési, életmód – és életvezetési tanácsokkal látták el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek test, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi.

A kommunikáció fontos eszköze a munkavégzésnek, de nemcsak a kapcsolattartás eszköze, hanem gyakran a családon belüli konfliktusok melegágya is, holott némi odafigyeléssel, empátiával a legtöbb probléma áthidalható lenne.

Az elmúlt év tapasztalatai alapján is a családgondozások során a szülők számára a segítő beszélgetések szükségességét tapasztalták. Megfigyelhető volt, hogy a gyermekek magatartási problémáinak oka felsőbb szinten, a család működési zavarában keresendő, vagyis a gyermek a családtagok közötti diszharmonikus kapcsolat tünezhordozója. A magatartászavarral küzdő gyermekek számára szükség esetén családterápiát kezdeményeztek a családtagok bevonásával. A társadalmi - gazdasági nehézségek (munkanélküliség, megélhetési problémák, az említett idő hiánya) az ezzel együtt járó mindennapos feszültség egyre nagyobb terhet ró a szülőkre, amely miatt egyre nehezebben képesek a nyugodt családi légkör biztosítására.

A szülői elhanyagolás (minőségi törődés, tartalmas foglalkozás hiánya) és a szülők- vagy a család életviteléből adódó problémák, gyermeknevelési problémák eredője legtöbb esetben az anyagi, megélhetéssel kapcsolatos probléma. A Szolgálat által nyújtott gyermeknevelési tanácsadás szolgáltatást egyre több szülő vette igénybe, akár egyszeri tanácsadás keretében. A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel folyamatos esetkonzultációt tartva segítették egymás munkáját.

A családgondozó munkája során alkalmazott módszerek:

- Problémafeltáró beszélgetés,
- Segítő beszélgetés,
- Célzott beszélgetés,
- Tanácsadás (életvezetési, mentális, jogi, pszichológiai)

Szolgáltatások köre:

- Gyermeki jogokról, a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, valamint a támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- Tanácsadás, segítő beszélgetések
- Hivatalos ügyek intézésének segítése
- Pszichológiai tanácsadás → nevelési tanácsadó (pszichoterápia, családterápia)
- Jogi tanácsadás
- Szabadidős programszervezés (játsházak)
- Szükséges szolgáltatáshoz (anyagi, természetbeni) jutás elősegítése

Iskolai igazolatlan hiányzások/iskoláztatási támogatás megvonása

10 óra igazolatlan mulasztás esetén az iskola jelzést küld a gyermekjóléti szolgálatnak és a gyámhatóságnak, majd a hatóság figyelmezteti a szülőt a jogkövetkezményekre. 30 óra igazolatlan hiányzás már szabálysértési eljárást von maga után. A gyermekjóléti szolgálat a családot, szülőt, gyermeket felkeresi otthonában, intézkedési tervet készít a tankötelezettség teljesítése érdekében.

50 igazolatlan óra esetén az iskola a jelzést megküldi a gyámhivatalnak az 50 óra igazolatlan mulasztás tényéről. Hatósági intézkedés keretében a 16 év alatti gyermeket védelembe veszi, a családi pótlék (iskoláztatási támogatás) 3 hónapra megvonásra kerül. A védelembe vétel során a gyámhatóság kötelezi a szülőt és a gyermeket bizonyos magatartásformákra, ezek megszegése súlyosabb hatósági intézkedéseket is maga után vonhat.

A fent leírtak esetén nagyon fontos a szülő/gondviselő, illetve a tanuló szoros együttműködése az iskolával és a gyermekjóléti szolgálattal. Az ifjúságvédelmi felelős az iskolában tanácsadás keretében folyamatosan segíti a gyermeket az erkölcsi nevelésben, felhívja a figyelmét a magatartási szabályokra, erősíti a pozitív magatartási normákat, emellett fontos a megfelelő szülői kontroll, valamint a feladatok teljesülésének segítése, ellenőrzése a családgondozó által.

A különböző nevelési- oktatási intézményektől 1 jelzés érkezett a magas számú iskolai hiányzásokkal kapcsolatban.

Gyermekjóléti Szolgáltatás 2017. évi szervező tevékenysége

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik az észlelő és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

Az észlelő- és jelzőrendszer a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését gátló, vagy akadályozó magatartás, mulasztás vagy körülmény miatt kialakult állapot /veszélyeztetettség/ megelőzése érdekében végzi munkáját.

Az észlelő - jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappillért, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyermekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma a tárgyévben az adott településen

5. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1	Egészségügyi szolgáltató	2
2	ebből védőnői jelzés	2
3	Szociális szolgálat	-
4	Közüoktatási intézmény	1
5	Rendőrség	1
6	Ügyészség, bíróság	-
7	Pártfogó felügyelet	-
8	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
9	Allampolgár	-
10	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
11	Munkaügyi hatóság	-
	Összesen	4

Nagyon fontos szerepe van a probléma megoldásban a jelzőrendszeri tagok időbeni információinak és a megoldásban való aktív közreműködésüknek. (A táblázat az írásban megküldött esetjelzések számát mutatja.) Munkájuk során nagy segítségükre voltak az önkormányzatok, Közös hivatalok, és az intézmények vezetői, dolgozói.

A településen az észlelő- és jelzőrendszeri tagok együttműködése jónak mondható. A jelzőrendszeri tagok rendszeresen élnek jelzési kötelezettségükkel, ha a felmerülő, gyermeket érintő problémát hatáskörükben nem tudják megoldani, kezelni. Törekednek arra, hogy eredményes munkát végezzenek és a kialakult problémákat mihamarabb orvosolni lehessen. A jelzőrendszer tagjaival való kitűnő együttműködés fontos feltétele a hatékony munkavégzésnek. A gyermekjóléti szolgálat az együttműködés, valamint az észlelő- és jelzőrendszer tagjai tevékenysége összehangolása érdekében a Gyvt. 17 § (5) alapján esetmegbeszélést és szakmaközi értekezletet tart.

A 2017. évben 6 alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi értekezletek témái:

- Gyermekbántalmazás és a gyermek alkalmazkodása a rossz szülői bánásmódhoz.
- A gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer működtetése. A jelzőrendszer tagjaival való kooperációs módszerek kialakítása és a cselekvések folyamatainak tisztázása.
- Az alkoholizmus.
- Noszlop Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézménye lakóinak sorstörténete.
- A kiégés elkerülése.
- Helyettes szülői ellátás.

Szakmaközi értekezletek célja, hogy koordinációs tevékenység formájában a jelzőrendszer tagjainak gyermekvédelem területeit érintő témákból ismereteket közvetítsünk a hatékony munkavégzéshez.

A gyermekjóléti szolgálatnak a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet értelmében minden év március 31-ig tanácskozást kell szervezni, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve, átfogóan értékelésre kerül a jelzőrendszer éves működése.

Az értékelés alapján megállapítást nyert, hogy a jelzőrendszer munkáját segítő legfontosabb tényező a folyamatos konzultáció. Fontos a jelzőrendszeri tagokkal kiépített együttműködés fenntartása, a szakmai tapasztalatok folyamatos megbeszélése.

Szükséges a rendszeres kapcsolattartás az intézmények vezetőivel, gyermekvédelmi szakembereivel. A problémák összetettsége miatt megoldás is több esetben csak a különböző szakterületek együttműködése során valósulhat meg.

- Gyermek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

Lesenceistvánd és Uzsa községek önkormányzatai közös fenntartású óvodát működtetnek Lesenceistvánd településen „Százholdas Pagony” Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvoda néven. A törvényi feltételek biztosítottak.

Óvodai férőhelyek száma: 50 fő
Óvodába járók szám: 39 fő
Ebből lesenceistvándi gyermek: 34 fő

2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ működteti a Lesence Völgye Közös Fenntartású Általános Iskolát. A törvényi feltételek biztosítottak.

6. Felügyeleti szervek által történt szakmai ellenőrzések

2017. évben a felügyeleti szervek által Lesenceistvánd településen gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzés nem történt.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

A jövőre néző javaslatok között évek óta ugyanazok az elképzelések, prioritások, megvalósítandó feladatok jelennek meg.

Az oktatás területén különös gondot kell fordítani a felvilágosító munkára, a káros szenvedélyek, a bűnmegelőzés és az egészséges életmódra nevelés területén. Szabadidős programokkal, felvilágosító előadások szervezésével, a szülőkkel való szorosabb együttműködés kialakításával meg kell akadályozni, hogy gyermekeink a drogfogyasztás és más szenvedélybetegségek, bűnügyek áldozatává/okozójává, fogyasztójává váljanak.

Pszichológus szakemberre, konfliktuskezelési technikák elsajátítására, illetve jogi segítségnyújtás helyi igénybevételére kellene lehetőséget biztosítani a családok számára.

Továbbra is biztosítani kell, hogy anyagi okból egyetlen gyermek se kerüljön ki a családból, az életvitele, nevelési problémák megoldásához maximális segítséget kell nyújtani a helyi szakemberek bevonásával, illetve máshol igénybe vehető ellátásokról való tájékoztatással.

8. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Bűnmegelőzési programmal községünk nem rendelkezik.

- Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők száma, az elkövetett bűncselekmények száma, bűnelkövetés okainak bemutatása

Gyermek és fiatalkorú bűnelkövetőről 1 jelzés érkezett 2017. évben

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés a szabadidős programok tekintetében mutatkozik meg. A korábbi évekhez hasonlóan, már-már hagyomány szerűen 2017. évben is közösen, közösségbe, csoportokba szerveződve a helyi művelődési ház által szervezett programokon szerepeltek. A településen élő gyermekek számára a szabadidő hasznos eltöltéséhez számos program áll rendelkezésre, így például játszóház, sportnap.

Lesenceistvánd településen a szabadidő eltöltésre lehetőséget nyújt a teleház, könyvtár, ping-pong asztal áll rendelkezésre a sportoláshoz, a szabadidő eltöltéséhez.

Több szabadidős tevékenységre, főleg a nyári szünidőben szervezett programokra lenne szükség, amelyek a gyermekek korának és érdeklődésének megfelel.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátása megfelelő szakmai színvonalon működik.

Tisztelt Képviselő- testület!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2017. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést vitassa meg, és fogadja el.

H a t á r o z a t i javaslat:

Lesenceistvánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2017. évi ellátásáról készített értékelést.

Az Önkormányzat a feladatellátásról szóló értékelést tudomásul vette, azt elfogadja és úgy határozott, hogy lehetőségeitől függően mindent elkövet a feladatellátás szinten tartása érdekében. Az értékelést megküldi a Veszprém Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához (8200 Veszprém, Megyeház tér 1.)

Felelős: Tóth Csaba polgármester
Határidő: 2018. május 31.

Lesenceistvánd, 2018. május 15.

**Tóth Csaba
polgármester**